

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 54.444/3
van 6 december 2013

over

een ontwerp van ministerieel besluit 'houdende wijziging van het ministerieel besluit van 13 januari 2006 betreffende de vorm en inhoud van de startverklaring, het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw en het ministerieel besluit van 15 september 2009 betreffende de vaststelling van de gelijkwaardigheid van innovatieve systemen, bouwconcepten of technologieën in het kader van de energieprestatieregeling'

Op 7 november 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit 'houdende wijziging van het ministerieel besluit van 13 januari 2006 betreffende de vorm en inhoud van de startverklaring, het ministerieel besluit van 2 april 2007 betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw en het ministerieel besluit van 15 september 2009 betreffende de vaststelling van de gelijkwaardigheid van innovatieve systemen, bouwconcepten of technologieën in het kader van de energieprestatieregelgeving'.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 3 december 2013. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Lieven DENYS en Johan PUT, assessoren, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 december 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2.1. Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt vooreerst tot de wijziging van drie ministeriële besluiten met betrekking tot de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen (EPB).

De bijlage bij het ministerieel besluit van 13 januari 2006 ‘betreffende de vorm en inhoud van de startverklaring’ wordt vervangen door bijlage 1, gevoegd bij het ontworpen besluit (artikel 1 van het ontwerp).

Het ministerieel besluit van 2 april 2007 ‘betreffende de vastlegging van de vorm en de inhoud van de EPB-aangifte en het model van het energieprestatiecertificaat bij de bouw’ ondergaat een aantal wijzigingen, die deels betrekking hebben op het gebruik van nieuwe software, waarbij wordt voorzien in een overgangsregeling voor hangende dossiers (artikelen 2 tot 4). Tevens worden de bijlagen I, II, *IIbis*, *IIter* en III vervangen (artikelen 6 tot 10) en wordt een nieuwe bijlage IX toegevoegd die nadere regels bevat met betrekking tot de voorkoeling van ventilatielucht met een aarde-lucht warmtewisselaar (artikel 11).

Artikel 5/1, tweede lid, van het ministerieel besluit van 15 september 2009 ‘betreffende de vaststelling van de gelijkwaardigheid van innovatieve systemen, bouwconcepten of technologieën in het kader van de energieprestatieregeling’ wordt opgeheven (artikel 12) en bijlage 1 bij dat ministerieel besluit wordt vervangen (artikel 13).

2.2. In artikel 14 van het ontwerp wordt voorts de inwerkingtreding geregeld van hoofdstuk III van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011 ‘houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid’.

2.3 De artikelen 1 tot 10 en 14 van het te nemen besluit treden in werking op 1 januari 2014, terwijl de artikelen 11 tot 13 (die in werking treden op de tiende dag na de bekendmaking van het te nemen besluit in het Belgisch Staatsblad) voor het eerst van toepassing zijn op dossiers waarvan de melding wordt gedaan en de stedenbouwkundige vergunning wordt gevraagd, respectievelijk de EPB-aangifte wordt ingediend vanaf 1 januari 2014 (artikel 15).

3.1. De artikelen 1 tot 10 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in artikel 9.1.31 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 ‘houdende algemene bepalingen over het energiebeleid’ (hierna: het Energiebesluit). Bij die bepaling wordt de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid (hierna: de minister), gemachtigd om de nadere regels te bepalen voor de vorm en de inhoud en de wijze van indienen van de EPB-aangifte, de EPB-haalbaarheidsstudie en de startverklaring.

Die bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in artikel 11.1.13 van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid’ (hierna: het Energiedecreet). Naar luid van deze bepaling bepaalt de Vlaamse Regering de nadere regels tot vaststelling van de vorm en de inhoud van de startverklaring, de haalbaarheidsstudie, de EPB-aangifte, de bijbehorende plannen en van de bijlagen, alsook de nadere regels voor het indienen van de startverklaring, de haalbaarheidsstudie en de EPB-aangifte.

3.2. Voor artikel 11 van het ontworpen besluit wordt de rechtsgrond geboden door punt B.3.1 van bijlage B bij bijlage V en punt B.1 van bijlage B bij bijlage VI van het Energiebesluit. Bij die bepalingen wordt de minister gemachtigd om de regels te “erkennen” (lees: vast te leggen) volgens dewelke voor andere dan de in die twee punten aangehaalde technologieën de maandelijkse vermenigvuldigingsfactor voor het effect van voorkoeling van ventilatielucht ($r_{\text{precool, zone } z, m}$) moet worden bepaald voor woongebouwen respectievelijk kantoor- en schoolgebouwen.

Die bepalingen vinden op hun beurt rechtsgrond in artikel 11.2.1, § 1, derde lid, van het Energiedecreet. Bij die bepaling wordt de Vlaamse Regering onder meer gemachtigd om de berekeningsmethode van het energieprestatiecertificaat voor gebouwen te bepalen.

3.3. De artikelen 12 en 13 van het ontworpen besluit vinden rechtsgrond in artikel 9.1.30, § 4, van het Energiebesluit, gelezen in samenhang met artikel 9.1.29 van hetzelfde besluit. Bij de eerstgenoemde bepaling wordt de minister onder meer gemachtigd om afwijkingen te bepalen voor gebouwen die gebruikmaken van innovatieve bouwconcepten of technologieën waarop de bestaande berekeningswijzen inzake EPB-eisen niet kunnen worden toegepast.

Die bepalingen vinden op hun beurt rechtsgrond in artikel 11.1.5, tweede lid, van het Energiedecreet, waarbij de Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een alternatieve berekeningwijze toe te staan voor gebouwen die gebouwd worden volgens innovatieve bouwconcepten of technologieën.

3.4. De rechtsgrond voor artikel 14 van het ontworpen besluit wordt geboden door artikel 30, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011. Bij die bepaling wordt de minister gemachtigd om de datum te bepalen waarop hoofdstuk III van dat besluit in werking treedt.

Die bepaling vindt op haar beurt rechtsgrond in dezelfde bepalingen die rechtsgrond bieden voor dat hoofdstuk III, namelijk artikel 11.1.1, § 1, eerste lid, en § 2, van het Energiedecreet. Bij deze bepalingen wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de EPB-eisen te bepalen waaraan gebouwen moeten voldoen waarvoor een aanvraag tot het verkrijgen van een stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend, alsook de EPB-eisen waaraan bestaande gebouwen moeten voldoen als werken, wijzigingen of handelingen uitgevoerd worden die de energieprestatie van het gebouw bepalen en daarvoor geen aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning moet worden ingediend of geen stedenbouwkundige melding moet worden gedaan.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De verwijzingen naar de rechtsgrond biedende bepalingen van het Energiedecreet in het eerste lid van de aanhef moeten worden aangepast aan hetgeen *sub 3* is uiteengezet met betrekking tot de rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

5. Aangezien de bepalingen van het ontworpen besluit van reglementaire aard zijn, is de verwijzing in het tweede lid van de aanhef naar het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 ‘tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering’ niet relevant en moet dit lid worden weggelaten uit de aanhef.

6. Ook de verwijzingen naar de rechtsgrond biedende bepalingen van het Energiebesluit in het huidige derde lid van de aanhef moeten worden aangepast aan de bevindingen *sub 3*.

Daarbij kan worden aanbevolen om de wijzigingen die dat besluit heeft ondergaan, niet op algemene wijze te vermelden onmiddellijk na de verwijzing naar dat besluit, zoals thans het geval is, maar wel na elk van de rechtsgrond biedende bepalingen afzonderlijk, uiteraard dan toegespitst op elk van die bepalingen. Aldus wordt de lezer van het te nemen besluit er in het bijzonder op geattendeerd dat de relevante onderdelen van de bijlagen V en VI bij het Energiebesluit nog zeer recent vervangen zijn bij het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de certificering van aannemers en installateurs, de berekening voor de onrendabele toppen, gebouwgebonden fotovoltaïsche installaties en de implementatie van de Epicoolstudie’, hetgeen minder goed in het oog springt bij de huidige vormgeving.¹

Artikel 3

7. In artikel 3, 1°, van het ontwerp schrijve men “punt 2°” in plaats van “punt 1°”.

¹ In bepaalde wettendatabanken blijkt de juiste versie van die bijlagen thans nog niet te zijn opgenomen.

Artikel 15

8. Aangezien het tweede en het derde lid van artikel 15 van het ontwerp in wezen overgangsbepalingen zijn en geen inwerkingtredingsbepalingen,² kunnen ze beter in een afzonderlijk artikel worden ondergebracht.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT

² De erin vermelde artikelen 11 tot 13 van het ontwerp treden in werking op de tiende dag na de bekendmaking van het te nemen besluit in het Belgisch Staatsblad, aangezien de inwerkingtreding ervan niet wordt geregeld in artikel 15, eerste lid, van het ontwerp.